

★ רוצחי הזקנים מכירים בדרך כלל את קורבנותיהם

★ הזקנים לא מאמינים בבנקים ושומרים את הכסף בבית

★ גם כשיש בריחים על הדלת אין סורגים בחלונות הדירה

שנאספו במהירות למועדון, כיצד עליהם להתגונן. איבצן זכה בפירסום והטלוויזיה בכתבה. אולם למזל הרע של הקשישים, עבור מעשי הרצח מאזור ירושלים, ופעולת המישטרה הופסקה אף היא. מסע יחסי הציבור נקטע באיבו, הקשישים נותרו מופקדים.

לבתי-זקנים, של חטיפת ארנקים מזקנים ומזקנות ושל תלישת שרשרות זהב מי צוואריהן של זקנות, נרשמו בחודשים הי אחרונים בתיקי המישטרה. מיד אחרי שני מיקרי הרצח הראשונים, שארעו בירושלים, הקים מי שהיה אז מפקד המחוז-הדרומי של המישטרה, אריה איבצן, צוות מיוחד, אשר הוטל עליו להכין תוכניות

הפאתאלוגי קבעו שחממה היתה מוטלת במשך יומיים על ריצפת הבית, כשהיא ערומה וחשופה לקור. כן נמצאו בגופה סימני מכות. רק כעבור ימים אחדים, כשראש-העין נרעשה ביגלל דרישת המישטרה לנתח את גופתה של הישישה, נקבע בוודאות שהיא נרצחה. קודם לכן היתה גירסה לפיה היא פשוט מעדה ואיש לא חש לעזרתה, ולכן היא נפטרה. מאוחר יותר התגלו בדירה סימני חטוף, אך ספק רב אם השודדים מצאו בדירה יותר מכמה עשרות שקלים. גם לגבי ראש-העין היתה חממה ימיני עניה מרודה.

10 עצות לקשיש:

כיצד תקטין את הסכנה

1. החזק בבית רק סכומי כסף הדרושים למחיה שוטפת.
2. בדרכך מהדואר או מהבנק, הקפד ללכת כל פעם בדרך אחרת.
3. התקן כפתור בתוך הדירה למערכת החשמל שבחדר-המדרגות, כדי שגם בלילה תוכל לראות את מי שנוקש או מצלצל בדלת, דרך חור-ההצצה שבדלת.
4. התקן יותר משרשרת אחת על הדלת.
5. אם אתה גר בקומת-קרקע או בקומה ראשונה על עמודים, הקפד להתקין סורגים על החלונות, גם על החלונות של חדרי-השירותים.
6. אל תפתח את הדלת גם לאנשים שפגשת. ברר היטב לשם מה הם באים הפעם.
7. התקן פעמון-אזעקה בדירה. מצילה חזקה שתברח כל שודד.
8. בקש משכניך לשים עין על הדירה שלך, גם כשאתה בפנים, ולשים לב לכל תנועה חשודה בדירה.
9. אל תספר לאיש על הכסף או על דיברי-הערך שיש לך בבית.
10. במקרה שפורצים הצליחו להיכנס לדירתך, תן להם את הכסף. אל תנסה להתנגד להם בכוח. הם בדרך-כלל יותר חוקים ממך ותמיד חסרי-מצפון.

ככל שהמצב הכלכלי נעשה גרוע יותר, כן גוברת הפשיעה. כך יודע כל סטודנט שנה ראשונה לקרימינולוגיה. ככל שגוברת הפשיעה למטרות שוד, כן גוברת הפשיעה נגד הקשישים. הקשישים הם טרף קל יותר לשודדים. קל להתגבר עליהם. בי מקרים רבים הם ערירים, כך שאין מי שיבוא לעזרתם.

הסברה לקשישים — כיצד עליהם להתגונן בפני שוד ורצח. צוותי טלוויזיה הוזעקו למועדון שכונתי, שם העבירו קציני מיש-טרה ואנשי המישמר האזרחי קורס לזקנים.

קשישים גם אהבים להחזיק מזומנים בבית. בדרך-כלל אין הקשיש אהב את הברוקרטיה הקשורה בהפקדת כסף והוצאתו בבנק. פסיכולוגים טוענים גם, שכלל שהופך האדם מבוגר יותר, כן הוא מאמין פחות בבנקים. הוא חושש שמא הפקיד ירמה אותו.

מקומות המסתור של כספם של הקשישים הם כימעת גלויים. בדרך-כלל מונח הכסף תחת המיזון, תחת מירצפת רעועה או בניאגרה של בית-השימוש. כשהקשיש עוזב את הבית, הוא לוקח איתו בדרך-כלל את כל הכסף המזומן שברשותו. השודדים יודעים שקשישים מתפרנסים בדרך-כלל מקיצבות של הביטוח-הלאומי או של מקום-העבודה לשעבר, לחלק מי הקשישים יש הכנסה משילומים מגרמניה. את הצ'ק מהביטוח-הלאומי הם פורעים בתחילת החודש בבית-הדואר, הופכים אותו מזומן ולוקחים אותו הביתה. את דמי-השילומים הם מחזיקים במארקים גרמניים בבית.

בדרך-כלל מתגוררים קשישים בקומות-קרקע. העלייה במדרגות קשה עליהם ויש רבים הפוחדים להשתמש במעליות. בבתים בהם ישנן מעליות. הקשישים המתוחכמים יותר ובעלי ההכנסה, מתקינים מנעולים על הדלת, לעיתים גם יותר מנעול או בריח אחד, אך מזלזלים בחלונות ולא מתקינים בהם סורגים. לפחות במקרה האחרון, של רצח הישישה התלאביבית, אסתר רוזנברג, היה הדבר כך. ארבעה בריחים כבדים היו על דלת דירתה. הקירת המישטרה העלתה שהפורצים נכנסו דרך

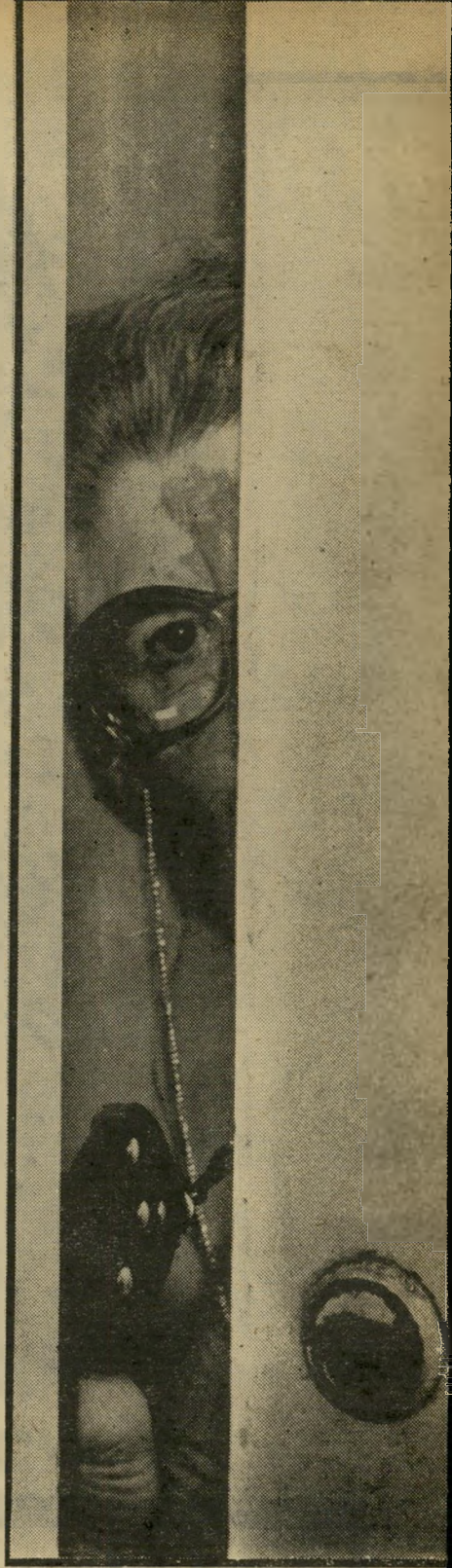
(המשך בעמוד 36)

ר גינה צירלין חשה ברית חריף בי-חדר-המדרגות של ביתה, שברחוב בזל 27 בצפון תל-אביב. צירלין הבחינה כי דלת דירתה של שכנתה, בקומה הראשונה של הבניין, פתוחה. כשהתקרבה לדלת חשה שהצחנה מתגברת. צירלין לא נכנסה לדירה, היא הזעיקה את המישטרה.

רוצחיה של אסתר רוזנברג, בת ה-74, השכנה מהקומה הראשונה, עשו עימה חסד. שלא כבמיקרה של מרים גיטלסון, הם רצחו אותה בתוך מיטתה ולא בבית-השימוש. הרצח ארע לפני עשרה ימים. אולם הישישה היתה אותה שיטה. הם כפתו את אסתר רוזנברג בידיה וברגליה, ומילאו בסמרטוטים את פיה. הבדיקה הפאתאלוגית העלתה שאסתר רוזנברג נפטרה שלושה ימים לפני שגופתה התגלתה.

החקירה העלתה, שמולם של רוצחיה שפר עליהם ממולם של הרוצחים מראש-העין. בביתה של אסתר רוזנברג, אלמנת שני רופאים אמירים וסוחרת-גרונטאות לעת זיקנה, היו, כפי הנראה, כמה עשרות אלפי לירות ומטבעות זהב. הדירה ההפוכה והעובדה שלא נמצאו בה דברי-ערך העידה שהרוצחים יצאו בשלל גדול.

ר צה הזקנים הפך בחודשים האחרונים מכת מדינה. עבריינים חסרי-מצפון, בדרך-כלל צעירים, רצחו, תוך פחות משמונה חודשים, המישה קשישים חסרי-מגן וחסרי-אונים. כמה מאות מיקרים של שוד שהסתיים ללא רצח, של פריצות

(המשך מעמוד 31)

א ביגוד משולם, תושב ראש-העין, היה אמנם בן 55 במוחו, אך נראה קשיש מאוד יחסית לגילו. העוני שבו חי משולם, אדם חולה שכמעט ולא עבד, השפיע כפי הנראה על מצבו החיצוני. גם צמד צעירים כבני 16, שחדרו לדירתו ב-22 בינואר השנה, חשבו, ככל הנראה, שמשולם מבוגר יותר. ראש-העין הוא מקום קטן, יודעים הכל על הכל. בעיירה הקטנה פשטה שמועה שמשולם הכניס לביתו כספת. האמת היא שמשולם הכניס קופסת-פח גדולה, שנראית מרחוק כמו כספת, שבה החזיק מיסמכים. הידיעה על הכספת הגיעה לשני השוד-דים הצעירים. בצוהרי היום הם פרצו לבית. משולם ניסה להתנגד לשוד הכספת, וחטף מכת גרון בראשו. הוא מת מיד. השודדים לא מצאו אפילו אגורה שחוקה אחת בכספת. המישטרה לא הצליחה בינתיים ללכוד את הצעירים.

ח ממה ימיני ואביגד משולם הכירו זה את זה כמו שמרבית בני ראש-העין מכירים זה את זה. 12 יום אחרי שמשולם נרצח בדירתו, נמצאה חממה ימיני, ישישה בת 81, שהתגוררה בגפה בבית-דירות גדול ומוזנח בראש-העין. כש-היתה מחוסרת-הכרה וערומה על ריצפת ביתה. חממה ימיני הובלה לבית-החולים, וכעבור כמה שעות נפטרה. חוקרי חמכון-